Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

20. prosince 2017 *

„Řízení o předběžné otázce – Sbližování právních předpisů – Ochranné známky – Směrnice 2008/95/ES – Článek 7 odst. 1 – Vyčerpání práv z ochranné známky – Paralelní ochranné známky – Převod ochranných známek pro část území Evropského hospodářského prostoru (EHP) – Obchodní strategie, která po převodu vědomě podporuje globální a jednotný image ochranné známky – Na sobě nezávislí majitelé, kteří mají ovšem úzké obchodní a hospodářské vazby“

Ve věci C-291/16,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Juzgado de lo Mercantil nº°8 de Barcelona (Obchodní soud č. 8 v Barceloně, Španělsko) ze dne 17. května 2016, došlým Soudnímu dvoru dne 23. května 2016, v řízení

Schweppes SA

proti

Red Paralela SL,

Red Paralela BCN SL, dříve Carbòniques Montaner SL,

za přítomnosti:

Orangina Schweppes Holding BV,

Schweppes International Ltd,

Exclusivas Ramírez SL,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení M. Ilešič (zpravodaj), předseda senátu, A. Rosas, C. Toader, A. Prechal, a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: L. Carrasco Marco, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 31. května 2017,

* Jednací jazyk: španělština.

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Schweppes SA I. López Chocarroem, procurador, a D. Gómez Sánchezem, abogado,

– za Red Paralela SL a Red Paralela BCN SL D. Pellisé Urquizou a J. C. Quero Navarrem, abogados,

– za Orangina Schweppes Holding BV Á. Joaniquet Tamburinim, procurador, a B. González Navarrem, abogado,

– za Schweppes International Ltd Á. Quemada Cuatrecasasem, procurador, a J. M. Otero Lastresem, abogado,

– za řeckou vládu G. Alexaki, jako zmocněnkyní,

– za nizozemskou vládu L. Noort a K. Bulterman, jako zmocněnkyněmi,

– za Evropskou komisi É. Gippini Fournierem, T. Scharfem a F. Castillem de la Torre, jakož i J. Samnadda, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 12. září 2017,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 7 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/95/ES ze dne 22. října 2008, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. 2008, L 299, s. 25), jakož i článku 36 SFEU.

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Schweppes SA, společností založenou podle španělského práva, na jedné straně a společnostmi Red Paralela SL a Red Paralela BCN SL, původně Carbòniques Montaner SL (dále společně jen „Red Paralela“), na druhé straně ve věci dovozu lahví toniku označených ochrannou známkou Schweppes a pocházejících ze Spojeného království společnostmi Red Paralela do Španělska.

Právní rámec

3 Článek 7 směrnice 2008/95, nadepsaný „Vyčerpání práv z ochranné známky“, stanoví:

„1. Ochranná známka neopravňuje majitele, aby zakázal její užívání pro zboží, které bylo pod touto ochrannou známkou uvedeno majitelem nebo s jeho souhlasem na trh ve Společenství.

2. Odstavec 1 se nepoužije, podává-li majitel na základě legitimních důvodů námitky proti dalšímu uvádění výrobků na trh, zejména když došlo ke změně nebo zhoršení stavu výrobků poté, co byly uvedeny na trh.“

4 Směrnice 2008/95 je s účinností od 15. ledna 2019 nahrazena směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436 ze dne 16. prosince 2015, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. 2015, L 336, s. 1), která vstoupila v platnost dne 12. ledna 2016 a jejíž článek 15 v podstatě odpovídá článku 7 směrnice 2008/95.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

5 Označení „Schweppes“ má celosvětově dobré jméno, zejména pro nápoj „tonik“, dostupný v několika variantách. Toto označení není předmětem jediného zápisu jako ochranné známky Evropské unie, ale je už dlouhou dobu zapsáno jako národní slovní a obrazová ochranná známka v každém z členských států Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru (EHP). Tyto národní ochranné známky jsou v podstatě totožné.

6 Původně byla majitelkou všech ochranných známek Schweppes zapsaných v EHP (dále jen „paralelní ochranné známky“) společnost Cadbury Schweppes.

7 Během roku 1999 společnost Cadbury Schweppes převedla část těchto paralelních ochranných známek, mezi nimi ochranné známky zapsané ve Spojeném království, na společnost Coca-Cola/Atlantic Industries (dále jen „Coca-Cola“). Společnost Cadbury Schweppes zůstala majitelkou druhé části těchto paralelních ochranných známek, mezi nimi ochranných známek zapsaných ve Španělsku.

8 Níže uvedená mapa znázorňuje v tmavé barvě členské státy EHP a státy v jeho sousedství, ve kterých je společnost Coca-Cola majitelkou ochranných známek Schweppes:

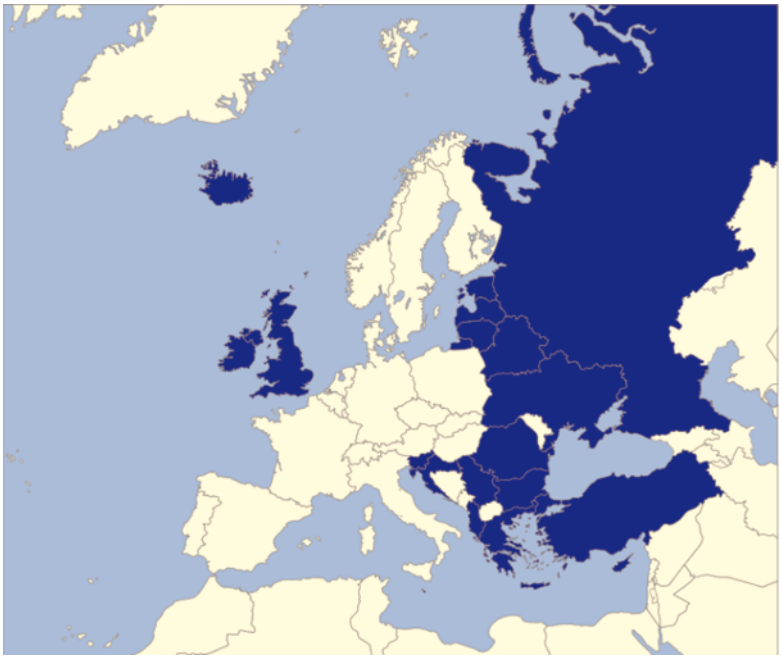

9 Po provedení několika akvizic a restrukturalizací je dnes majitelkou paralelních ochranných známek, které si ponechala společnost Cadbury Schweppes, Schweppes International Ltd, společnost založená podle práva Spojeného království.

10 Společnost Schweppes International Ltd udělila společnosti Schweppes výlučnou licenci ke španělským paralelním ochranným známkám, dotčeným v původním řízení.

11 Nad společnostmi Schweppes a Schweppes International vykonává kontrolu Orangina Schweppes Holding BV, společnost založená podle nizozemského práva, která stojí v čele skupiny Orangina Schweppes.

12 Dne 29. května 2014 podala společnost Schweppes proti společnosti Red Paralela žalobu na porušení práv ze španělských paralelních ochranných známek z důvodu, že žalovaná v původním řízení do Španělska dovezla a tam distribuovala láhve toniku označené ochrannou známkou Schweppes

a pocházející ze Spojeného království. Společnost Schweppes má totiž za to, že toto uvádění na trh ve Španělsku je protiprávní, neboť tyto láhve toniku nebyly vyrobeny a uvedeny na trh samotnou společností Schweppes, ani s jejím souhlasem, ale společností Coca-Cola, která nemá žádné hospodářské nebo právní vazby na skupinu Orangina Schweppes. V této souvislosti tvrdí, že s ohledem na totožnost dotčených označení a výrobků nebude spotřebitel schopen rozlišit obchodní původ těchto lahví.

13 Společnost Red Paralela na svou obranu namítá vyčerpání práv z ochranné známky, které vyplývá z udělení implicitního souhlasu, pokud jde o výrobky společnosti Schweppes pocházející z členských států Unie, ve kterých je majitelkou paralelních ochranných známek společnost Coca-Cola. Společnost Red Paralela má kromě toho za to, že mezi společnostmi Coca-Cola a Schweppes International nepochybně existují právní a hospodářské vazby v souvislosti se společným užíváním označení „Schweppes“ jako univerzální značky.

14 Podle zjištění učiněných předkládajícím soudem jsou pro účely projednávané věci relevantní následující skutečnosti:

– společnost Schweppes International navzdory skutečnosti, že je majitelkou paralelních ochranných známek pouze v části členských států EHP, podpořila globální image ochranné známky Schweppes;

– společnost Coca-Cola, která je majitelkou paralelních ochranných známek zapsaných v ostatních členských státech EHP, přispěla k zachování tohoto globálního image ochranné známky;

– tento globální image je pro relevantní španělskou veřejnost matoucí, pokud jde o obchodní původ výrobků „Schweppes“;

– společnost Schweppes International spravuje evropskou internetovou stránku speciálně věnovanou značce Schweppes (www.schweppes.eu), která obsahuje nejenom obecné informace o výrobcích této značky, ale rovněž odkazy na různé místní internetové stránky, a zejména na britskou stránku, kterou spravuje společnost Coca-Cola;

– společnost Schweppes International, která nemá žádná práva k ochranné známce Schweppes ve Spojeném království (kde je majitelkou ochranné známky společnost Coca-Cola), se na své internetové stránce odvolává na britský původ značky;

– společnosti Schweppes a Schweppes International používají image výrobků „Schweppes“ britského původu ve své reklamě;

– společnost Schweppes International se ve Spojeném království věnuje propagaci a informování zákazníků ohledně výrobků „Schweppes“ na sociálních sítích.

– prezentace výrobků „Schweppes“ uváděných na trh společností Schweppes International je velmi podobná – dokonce v případě některých členských států, jako je Dánsko a Nizozemsko, totožná – s prezentací výrobků „Schweppes“ britského původu;

– společnost Schweppes International, se sídlem ve Spojeném království, a společnost Coca-Cola koexistují na území Spojeného království pokojně;

– po převodu části paralelních ochranných známek na společnost Coca-Cola, ke kterému došlo v roce 1999, požádaly obě majitelky paralelních ochranných známek v EHP, každá na svém území, o zápis nových ochranných známek Schweppes, totožných nebo podobných pro totožné výrobky (jako je například ochranná známka SCHWEPPES ZERO);

– ačkoliv je společnost Schweppes International majitelkou paralelních ochranných známek v Nizozemsku, ochrannou známku tam užívá (a sice provádí výrobu, plnění do lahví a uvádění výrobku na trh) společnost Coca-Cola jako držitel licence;

– společnost Schweppes International nebrání tomu, aby výrobky „Schweppes“ britského původu byly prodávány přes internet v několika členských státech EHP, ve kterých je majitelkou paralelních ochranných známek, jako je Německo a Francie; výrobky „Schweppes“ jsou kromě toho prodávány prostřednictvím internetových stránek na celém území EHP bez rozlišení původu;

– společnost Coca-Cola neměla z titulu svých práv, která má k paralelním ochranným známkám, námitky proti průmyslovému vzoru Společenství obsahujícímu slovní prvek „Schweppes“, který přihlásila společnost Schweppes International.

15 Předkládající soud má za to, že okolnosti věci v původním řízení se značně liší od okolností věcí, ze kterých vzešla judikatura Soudního dvora v oblasti vyčerpání práv z ochranné známky, a že by mohly vyvolat nezbytnost nové reflexe týkající se rovnováhy mezi ochrannou tohoto práva a volným pohybem zboží uvnitř Unie.

16 Za těchto podmínek se Juzgado de lo Mercantil nº 8 de Barcelona (Obchodní soud č. 8 v Barceloně, Španělsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání článek 36 SFEU, čl. 7 odst. 1 směrnice [2008/95] a čl. 15 odst. 1 směrnice [2015/2436] tomu, aby majitel ochranné známky v jednom či více členských státech bránil paralelnímu dovozu či uvádění na trh výrobků původem z jiného členského státu pod totožnou nebo téměř totožnou ochrannou známkou, jejímž majitelem je třetí osoba, třebaže uvedený majitel podpořil globální image ochranné známky, spojený s členským státem, z něhož pocházejí výrobky, jejichž dovoz chce zakázat?

2) Brání článek 36 SFEU, čl. 7 odst. 1 směrnice [2008/95] a čl. 15 odst. 1 směrnice [2015/2436] prodeji výrobků pod ochrannou známkou, která je v Unii všeobecně známá, zatímco majitelé zápisů budují v celém EHP globální image ochranné známky, jenž je pro průměrného spotřebitele matoucí, pokud jde o obchodní původ těchto výrobků?

3) Brání článek 36 SFEU, čl. 7 odst. 1 směrnice [2008/95] a čl. 15 odst. 1 směrnice [2015/2436] tomu, aby majitel totožných nebo podobných národních ochranných známek, zapsaných v různých členských státech, bránil dovozu do členského státu, ve kterém je držitelem ochranné známky, výrobků označených ochrannou známkou totožnou nebo podobnou jeho ochranné známce, a které pocházejí z členského státu, v němž není majitelem ochranné známky, třebaže v alespoň jednom z členských států, ve kterém je jejím majitelem, explicitně nebo implicitně s dovozem těchto totožných výrobků souhlasil?

4) Brání článek 36 SFEU, čl. 7 odst. 1 směrnice [2008/95] a čl. 15 odst. 1 směrnice [2015/2436] tomu, aby majitel A ochranné známky X zapsané ve členském státě bránil dovozu výrobků označených touto ochrannou známkou, pokud tyto výrobky pocházejí z jiného členského státu, ve kterém je ochranná známka Y, totožná s ochrannou známkou X, zapsána pro majitele B, který ji obchodně využívá, třebaže:

– mezi majiteli A a B existují intenzivní obchodní a hospodářské vazby, ačkoli přísně vzato na sobě nejsou při společném užívání ochranné známky X závislí;

– majitelé A a B koordinují svojí strategii ohledně ochranné známky tím, že vědomě podporují jednotný a globální vzhled a image ochranné známky u relevantní veřejnosti; nebo

– ačkoliv majitelé A a B přísně vzato nejsou při společném užívání ochranné známky X na sobě závislí, existují mezi nimi intenzivní obchodní a hospodářské vazby a koordinují svojí strategii ohledně ochranné známky tím, že vědomě podporují jednotný a globální vzhled a image ochranné známky u relevantní veřejnosti?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

17 Společnosti Schweppes, Schweppes International a Orangina Schweppes Holding primárně tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná.

18 V této souvislosti především tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je skutkově nepodložená. Skutková zjištění obsažená v předkládacím rozhodnutí a shrnutá v bodě 14 tohoto rozsudku, na kterých spočívá tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, jsou podle nich stižena zjevnými vadami. Toto předkládací rozhodnutí je podle nich kromě toho neúplné, neboť zejména vědomě neuvádí stanovisko společností Schweppes a Schweppes International, směřující k popření uvedených skutkových zjištění, což je v rozporu s jejich právem účinně se v řízení bránit.

19 Dále společnosti Schweppes, Schweppes International a Orangina Schweppes Holding tvrdí, že položené předběžné otázky jsou abstraktní a jsou založeny na obecných a hypotetických tvrzeních. Soudní dvůr tak podle nich nemůže posoudit jejich nezbytnost a relevanci.

20 Nakonec společnosti Schweppes, Schweppes International a Orangina Schweppes Holding tvrdí, že pochybnosti předkládajícího soudu se netýkají výkladu unijního práva, ale výlučně otázky, zda se tato judikatura může vztahovat na určité skutkové situace, které dosud nebyly předmětem judikatury Soudního dvora v oblasti vyčerpání práv z ochranné známky. Vzhledem k tomu, že tato judikatura je jednoznačně definovaná a ustálená, nevyvolává již výklad předpisů unijního práva, požadovaný předkládajícím soudem, žádné pochybnosti, takže předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce nebylo podle nich nezbytné.

21 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora je v rámci řízení o předběžné otázce upraveného v článku 267 SFEU založeného na jasném rozdělení funkcí mezi vnitrostátními soudy a Soudním dvorem ke zjištění a posouzení skutkových okolností sporu v původním řízení příslušný pouze vnitrostátní soud. V tomto rámci je Soudní dvůr oprávněn výlučně k tomu, aby se vyslovoval k výkladu nebo platnosti unijního práva z hlediska skutkové situace, jak je popsána předkládajícím soudem, a poskytl tomuto soudu skutečnosti potřebné pro vyřešení sporu, který mu byl předložen (rozsudek ze dne 28. července 2016, Kratzer, C-423/15, EU:C:2016:604, bod 27, a ze dne 27. dubna 2017, A-Rosa Flussschiff, C-620/15, EU:C:2017:309, bod 35).

22 Soudnímu dvoru tedy nepřísluší, aby zpochybnil posouzení skutkového stavu, na kterém spočívá žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

23 Mimoto Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že stejně tak je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudky ze dne 26. ledna 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, bod 29, jakož i ze dne 20. září 2017, Andriciuc a další, C-186/16, EU:C:2017:703, bod 19).

24 Odmítnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je tak možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také pokud Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na jemu položené otázky (rozsudek ze dne 14. března 2013, Allianz Hungária Biztosító a další, C-32/11, EU:C:2013:160, bod 26, jakož i ze dne 26. ledna 2017, Banco Primus, C-421/14, EU:C:2017:60, bod 30).

25 To není přitom případ projednávané věci. Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce totiž vyplývá, že položené otázky přímo souvisejí se sporem v původním řízení a jsou relevantní pro rozhodnutí předkládajícího soudu o tomto sporu. Kromě toho tato žádost obsahuje dostatečné poznatky pro určení dosahu těchto otázek a poskytnutí užitečné odpovědi.

26 Nakonec je nutné připomenout, že vnitrostátní soudy mají nadále možnost se obrátit na Soudní dvůr, pokud to považují za vhodné, aniž okolnost, že ustanovení, jejichž výklad je požadován, již byla předmětem výkladu Soudního dvora, brání tomu, aby Soudní dvůr znovu rozhodl (rozsudky ze dne 17. července 2014, Torresi, C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088, bod 32, jakož i ze dne 20. září 2017, Andriciuc a další, C-186/16, EU:C:2017:703, bod 21).

27 Z předcházejících úvah vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K věci samé

28 Na úvod je třeba uvést, že předběžné otázky se týkají jak sekundárního unijního práva, a sice čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/95 a čl. 15 odst. 1 směrnice 2015/2436, která ji nahrazuje, tak primárního unijního práva, a sice článku 36 SFEU.

29 V této souvislosti je třeba konstatovat, že pokud jde o tato dvě ustanovení sekundárního práva, spor v původním řízení se s přihlédnutím k době rozhodné z hlediska skutečností řídí prvním z těchto ustanovení. V rámci projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce proto Soudnímu dvoru přísluší rozhodnout pouze s ohledem na toto ustanovení.

30 Dále je nutné připomenout, že obecně formulovaný článek 7 směrnice 2008/95 upravuje otázku vyčerpání práv z ochranné známky, pokud jde o výrobky uvedené na trhu v Unii vyčerpávajícím způsobem, a že pokud unijní směrnice stanoví harmonizaci opatření nezbytných k zajištění ochrany zájmů sledovaných článkem 36 SFEU, musí být veškerá vnitrostátní opatření, která se k ní vztahují, posuzována vzhledem k ustanovením této směrnice, a nikoliv článkům 34 až 36 SFEU. Nicméně uvedená směrnice musí být, jako jakákoliv úprava sekundárního unijního práva, vykládána ve světle pravidel Smlouvy o FEU týkajících se volného pohybu zboží, a zejména článku 36 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 1996, Bristol-Myers Squibb a další, C-427/93, C-429/93 a C-436/93, EU:C:1996:282, body 25 až 27 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 20. března 1997, Phytheron International, C-352/95, EU:C:1997:170, body 17 a 18).

31 Podstatou čtyř otázek předkládajícího soudu, kterými je nutné se zabývat společně, tak je, zda čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/95 musí být ve světle článku 36 SFEU vykládán v tom smyslu, že je překážkou tomu, aby majitel národní ochranné známky bránil dovozu totožných výrobků, jež jsou opatřeny totožnou ochrannou známkou a pocházejí z jiného členského státu, v němž je tato ochranná známka, původně náležející témuž majiteli, napříště držena třetí osobou, která nabyla práva k této ochranné známce převodem, pokud je dána jedna nebo více následujících skutečností:

– majitel podporoval globální image ochranné známky, spojovaný s členským státem původu výrobků, jejichž dovoz má v úmyslu zakázat;

– majitel a třetí osoba koordinují svojí strategii ohledně ochranné známky za účelem vědomé podpory jednotného a globálního vzhledu nebo image ochranné známky v celém EHP;

– takto vytvořený jednotný a globální image ochranné známky je pro průměrného spotřebitele matoucí, pokud jde o obchodní původ výrobků opatřených touto ochrannou známkou;

– mezi majitelem a třetí osobou existují intenzivní obchodní a hospodářské vazby, ačkoli přísně vzato na sobě nejsou při společném užívání ochranné známky závislí;

– majitel explicitně nebo implicitně vyjádřil souhlas s tím, aby výrobky totožné s výrobky, jejichž dovoz má v úmyslu zakázat, byly dováženy do jednoho nebo několika dalších členských států, ve kterých je ještě držitelem práv k ochranné známce.

32 Společnost Red Paralela, řecká a nizozemská vláda, jakož i Evropská komise navrhují – byť s relativními odlišnostmi – zodpovědět tuto otázku kladně, zatímco společnosti Schweppes, Schweppes International a Orangina Schweppes Holding mají za to, že je na tuto odpověď nutné poskytnout zápornou odpověď.

33 Podle čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/95 ochranná známka neopravňuje majitele, aby zakázal její užívání pro zboží, které bylo pod touto ochrannou známkou uvedeno majitelem nebo s jeho souhlasem na trh v Unii.

34 Znění čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/95 je formulováno tak, že odpovídá formulaci Soudního dvora v rozsudcích, v nichž byla v rámci výkladu článků 30 a 36 Smlouvy o ES (později články 28 a 30 ES, nyní články 34 a 36 SFEU) v unijním právu uznána zásada vyčerpání práv z ochranné známky. Toto ustanovení tak přebírá judikaturu Soudního dvora, podle níž se majitel ochranné známky chráněné právními předpisy jednoho členského státu nemůže dovolávat těchto právních předpisů, aby zabránil dovozu nebo uvádění na trh výrobku, který byl uveden do oběhu v jiném členském státě samotným majitelem ochranné známky nebo s jeho souhlasem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. července 1996, Bristol-Myers Squibb a další, C-427/93, C-429/93 a C-436/93, EU:C:1996:282, bod 31, jakož i ze dne 20. března 1997, Phytheron International, C-352/95, EU:C:1997:170, bod 20).

35 Tato judikatura týkající se zásady vyčerpání práv z ochranné známky, založená na článku 36 SFEU, směřuje stejně jako čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/95 ke sladění základních zájmů ochrany práv k ochranné známce se zájmy volného pohybu zboží na vnitřním trhu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 11. července 1996, Bristol-Myers Squibb a další, C-427/93, C-429/93 a C-436/93, EU:C:1996:282, bod 40).

36 Pokud jde o právo ochranných známek, Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že toto právo tvoří základní prvek systému nenarušené hospodářské soutěže, kterou unijní právo zamýšlí zavést a udržovat. V takovém systému musí být podniky schopny získat si zákazníky kvalitou svých výrobků nebo služeb, což předpokládá existenci označení, jimiž lze tyto výrobky a služby identifikovat. Pro splnění tohoto úkolu tak musí ochranná známka poskytovat záruku, že všechny výrobky, které jsou touto ochrannou známkou opatřeny, byly vyrobeny pod kontrolou jediného podniku, který nese odpovědnost za jejich jakost (rozsudky ze dne 17. října 1990, HAG GF, C-10/89, EU:C:1990:359, bod 13, jakož i ze dne 11. července 1996, Bristol-Myers Squibb a další, C-427/93, C-429/93 a C-436/93, EU:C:1996:282, bod 43 a citovaná judikatura).

37 Jak Soudní dvůr opakovaně konstatoval, specifickým předmětem práva ochranných známek je tudíž zajistit majiteli zejména právo užívat ochrannou známku za účelem uvedení výrobku poprvé na trh a chránit ho tak před soutěžiteli, kteří by prodejem výrobků neoprávněně opatřených touto ochrannou známkou chtěli zneužít postavení a důvěryhodnosti ochranné známky. Za účelem určení přesného rozsahu tohoto výlučného práva přiznaného majiteli ochranné známky je nutno vzít v úvahu základní funkci ochranné známky, kterou je zaručit spotřebiteli nebo konečnému uživateli totožnost původu výrobku označeného ochrannou známkou, což mu umožní odlišit tento výrobek bez možnosti záměny

od výrobku jiného původu (rozsudky ze dne 17. října 1990, HAG GF, C-10/89, EU:C:1990:359, bod 14, jakož i ze dne 11. července 1996, Bristol-Myers Squibb a další, C-427/93, C-429/93 a C-436/93, EU:C:1996:282, bod 44 a citovaná judikatura).

38 Základní funkce ochranné známky by byla přitom ohrožena, pokud by v případě neexistence jakékoliv prvku souhlasu ze strany majitele ochranné známky nemohl majitel bránit dovozu totožného nebo podobného výrobku opatřeného totožnou nebo zaměnitelnou ochrannou známkou, jenž byl vyroben a uveden na trh v jiném členském státě třetí osobou, která nemá s tímto majitelem žádné hospodářské vazby (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. října 1990, HAG GF, C-10/89, EU:C:1990:359, body 15 a 16, jakož i ze dne 22. června 1994, IHT Internationale Heiztechnik a Danzinger, C-9/93, EU:C:1994:261, body 33 až 37).

39 Na této analýze nemění nic ani skutečnost, že ochranná známka majitele a ochranná známka umístěná na výrobku, jehož dovoz má tento majitel v úmyslu zakázat, původně náležely témuž majiteli, a to nezávisle na tom, zda rozštěpení těchto ochranných známek bylo způsobeno vyvlastněním, a tudíž aktem veřejné moci, nebo dobrovolným smluvním převodem, nicméně za podmínky, že každá z uvedených ochranných známek, navzdory jejich společnému původu, od okamžiku vyvlastnění nebo převodu samostatně v rámci svého relevantního území naplnila funkci záruky, že výrobky označené ochrannou známkou pocházejí z jediného zdroje (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. října 1990, HAG GF, C-10/89, EU:C:1990:359, body 17 a 18, jakož i ze dne 22. června 1994, IHT Internationale Heiztechnik a Danzinger, C-9/93, EU:C:1994:261, body 46 až 48).

40 Posledně uvedená podmínka zjevně splněna není, jestliže po převodu části paralelních národních ochranných známek na třetí osobu majitel, sám nebo v koordinaci své strategie ohledně ochranné známky s touto třetí osobou, pokračoval v aktivní a vědomé podpoře jednotného a globálního vzhledu nebo image ochranné známky, čímž vytvořil nebo prohloubil zmatení u dotčené veřejnosti, pokud jde o obchodní původ výrobků opatřených ochrannou známkou. Sám majitel tímto chováním, které má za následek, že ochranná známka majitele již samostatně v rámci svého relevantního území nesplňuje svou základní funkci, tuto funkci narušil, respektive dokonce zasáhl do její podstaty. Nemůže se tudíž dovolávat nezbytnosti zachování uvedené funkce za účelem zabránění dovozu totožných výrobků, které jsou opatřeny totožnou ochrannou známkou a pocházejí z jiného členského státu, v němž je napříště tato ochranná známka držena uvedenou třetí osobou.

41 Přísluší vnitrostátním soudům ověřit, s přihlédnutím ke všem aspektům charakterizujícím dotčenou individuální situaci, zda tomu tak bylo.

42 V této souvislosti je však třeba uvést, že v tomto ohledu nemůže postačovat pouhá okolnost, že tento majitel po převodu nadále pokračuje v evokování původního zeměpisného původu paralelních národních ochranných známek, a to i v případě, že již není držitelem práv pro předmětné území a má v úmyslu zakázat dovoz výrobků opatřených těmito ochrannými známkami a pocházejících z uvedeného území.

43 Za předpokladu, že tyto soudy konstatují splnění podmínky stanovené v bodě 39 tohoto rozsudku, je nutné ještě připomenout, že základní funkce ochranné známky není nijak zpochybněna volným dovozem, jestliže majitel ochranné známky ve státě dovozu a majitel ochranné známky ve státě vývozu jsou totožnými subjekty nebo jestliže – i když se jedná o odlišné osoby – jsou hospodářsky propojení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 1994, IHT Internationale Heiztechnik a Danzinger, C-9/93, EU:C:1994:261, body 34 a 37).

44 Jak již konstatoval Soudní dvůr, taková hospodářská vazba existuje zejména tehdy, když sporné výrobky byly uvedeny do oběhu držitelem licence nebo mateřskou společností nebo dceřinou společností v rámci téže skupiny nebo také výhradním prodejcem. Ve všech těchto situacích má totiž majitel nebo

subjekt, jehož součást tvoří, možnost kontrolovat kvalitu výrobků, na kterých je ochranná známka umístěna (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 1994, IHT Internationale Heiztechnik a Danzinger, C-9/93, EU:C:1994:261, body 34 a 37).

45 Soudní dvůr kromě tohoto zdůraznil, že rozhodující skutečností je možnost kontroly kvality výrobků, a nikoliv skutečný výkon této kontroly. V této souvislosti Soudní dvůr jako příklad uvedl, že pokud poskytovatel licence toleruje výrobu výrobků horší kvality držitelem licence, třebaže má smluvní prostředky tomu zabránit, musí za to převzít odpovědnost. Rovněž, pokud je výroba výrobků decentralizována uvnitř téže skupiny společností a pouze dceřiné společnosti usazené v každém z členských států vyrábějí výrobky, jejichž kvalita je přizpůsobena zvláštnostem každého vnitrostátního trhu, nelze tyto rozdíly v kvalitě namítat za účelem zabránění dovozu výrobků vyrobených sesterskou společností, neboť skupina musí nést důsledky své volby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 1994, IHT Internationale Heiztechnik a Danzinger, C-9/93, EU:C:1994:261, bod 38).

46 Jak uvedl generální advokát v bodech 72 až 82 svého stanoviska, z této judikatury vyplývá, že pojem „hospodářská vazba“ ve smyslu této judikatury odkazuje na kritérium, které není formální, ale materiální, jež se neomezuje na situace uvedené v bodě 44 tohoto rozsudku a které je splněno zejména také v případě, kdy po rozštěpení paralelních národních ochranných známek v důsledku územně omezeného převodu majitelé těchto ochranných známek koordinují své obchodní politiky nebo se shodnou na společné kontrole užívání ochranných známek, takže mají možnost přímo nebo nepřímo určit výrobky, na kterých je ochranná známka umístěna a kontrolovat jejich kvalitu.

47 Pokud by tito majitelé ochranných známek měli totiž možnost chránit svá území proti paralelnímu dovozu těchto výrobků, vedlo by to k uzavření vnitrostátních trhů, které by nebylo odůvodněné účelem práva ochranných známek a nebylo by zejména nezbytné pro zachování základní funkce dotyčných ochranných známek.

48 Za okolností popsaných v bodě 46 tohoto rozsudku je tak třeba mít za to, že výrobek byl uveden na trh v členském státě vývozu se souhlasem nositele práv z ochranné známky chráněných členským státem dovozu ve smyslu čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/95 ve spojení s článkem 36 SFEU.

49 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že konstatování, že po rozštěpení paralelních národních ochranných známek způsobeném územně omezeným převodem existují mezi majiteli těchto ochranných známek hospodářské vazby, není podmíněno tím, že tito majitelé jsou na sobě pro účely společného užívání uvedených ochranných známek formálně závislí, ani tím, že možnost kontroly kvality dotyčných výrobků skutečně vykonávají.

50 Kromě toho, i když Soudní dvůr již konstatoval, že samotná smlouva o převodu, tj. v případě neexistence jakékoliv hospodářské vazby, neposkytuje postupiteli prostředky kontroly kvality výrobků uváděných na trh a označovaných nabyvatelem práv k ochranné známce, právě z tohoto konstatování vyplývá, že je tomu jinak v případě existence takových hospodářských vazeb mezi postupitelem a nabyvatelem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. června 1994, IHT Internationale Heiztechnik a Danzinger, C-9/93, EU:C:1994:261, body 41 a 43).

51 Přísluší vnitrostátním soudům, aby s přihlédnutím ke všem relevantním prvkům dané věci posoudily existenci takových hospodářských vazeb.

52 V této souvislosti je třeba uvést, že i když v zásadě přísluší subjektu, který se dovolává vyčerpání práv, aby podal důkaz, že podmínky použití čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/95 jsou splněny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. listopadu 2001, Zino Davidoff a Levi Strauss, C-414/99 až C-416/99, EU:C:2001:617, bod 54), je nutné toto pravidlo upravit, pokud je takové povahy, že by mohlo majiteli umožnit uzavření vnitrostátních trhů a podpořit tak zachování cenových rozdílů mezi členskými státy (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. dubna 2003, Van Doren + Q, C-244/00, EU:C:2003:204, body 37 a 38).

53 Taková úprava důkazního břemene je nutná v případě dobrovolného rozštěpení paralelních národních ochranných známek, neboť pro takový subjekt je obtížné, či dokonce i nemožné, prokázat existenci hospodářských vazeb mezi majiteli těchto ochranných známek, neboť tyto vazby obvykle vyplývají z obchodních dohod nebo neformálních ujednání mezi těmito majiteli, ke kterým daný subjekt nemá přístup.

54 Jak rovněž uvedl generální advokát v bodě 94 svého stanoviska, hospodářskému subjektu však přísluší, aby přeložil soubor přesných a shodujících se indicií, ze kterých lze dovodit existenci takových hospodářských vazeb. Předkládajícímu soudu přísluší ověřit, zda skutečnosti shrnuté v bodě 14 tohoto rozsudku tvoří takové indicie.

55 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položené otázky odpovědět, že čl. 7 odst. 1 směrnice 2008/95 musí být ve světle článku 36 SFEU vykládán v tom smyslu, že je překážkou tomu, aby majitel národní ochranné známky bránil dovozu totožných výrobků, jež jsou opatřeny totožnou ochrannou známkou a pocházejí z jiného členského státu, v němž je tato ochranná známka, původně náležející témuž majiteli, napříště držena třetí osobou, která nabyla práva k této ochranné známce převodem, pokud po tomto převodu

– majitel, sám nebo v koordinaci své strategie ohledně ochranné známky s touto třetí osobou, pokračoval v aktivní a vědomé podpoře jednotného a globálního vzhledu nebo image ochranné známky, čímž vytvořil nebo prohloubil zmatení u dotyčné veřejnosti, pokud jde o obchodní původ výrobků opatřených touto ochrannou známkou,

nebo

– mezi majitelem a uvedenou třetí osobou existují hospodářské vazby v tom smyslu, že koordinují své obchodní politiky nebo se shodnou na společné kontrole užívání ochranné známky, takže mají možnost přímo nebo nepřímo určit výrobky, na kterých je uvedená ochranná známka umístěna a kontrolovat jejich kvalitu.

K nákladům řízení

56 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 7 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/95/ES ze dne 22. října 2008, kterou se sbližují právní předpisy členských států o ochranných známkách, musí být ve světle článku 36 SFEU vykládán v tom smyslu, že je překážkou tomu, aby majitel národní ochranné známky bránil dovozu totožných výrobků, jež jsou opatřeny totožnou ochrannou známkou a pocházejí z jiného členského státu, v němž je tato ochranná známka, původně náležející témuž majiteli, napříště držena třetí osobou, která nabyla práva k této ochranné známce převodem, pokud po tomto převodu

– **majitel, sám nebo v koordinaci své strategie ohledně ochranné známky s touto třetí osobou, pokračoval v aktivní a vědomé podpoře jednotného a globálního vzhledu nebo image ochranné známky tím, že vytvořil nebo tak prohloubil zmatení u dotyčné veřejnosti, pokud jde o obchodní původ výrobků opatřených touto ochrannou známkou,**

nebo

– **mezi majitelem a uvedenou třetí osobou existují hospodářské vazby v tom smyslu, že koordinují své obchodní politiky nebo se shodnou na společné kontrole užívání ochranné známky, takže mají možnost přímo nebo nepřímo určit výrobky, na kterých je uvedená ochranná známka umístěna a kontrolovat jejich kvalitu.**

Podpisy.